

WHO:s skolrapport: Flickor ifatt och ibland förbi pojkars drogintag

Omfattande genomgång av tonåringars substansanvändning 2021-2022

Världshälsoorganisationen genomför vart fjärde år en stor skolundersökning kring hälsoläget bland 11-, 13- och 15-åringar i Europa, Centralasien¹⁾ och Kanada (The Health Behaviour in School-aged Children [HBSC])). I år publiceras data från den senast genomförda undersökningen 2021-22.

Bakgrunden till undersökningarna är att få klarhet i hur tonåringars hälsa och mående ter sig och denna genomgång fokuserar på substansanvändningen (vol. 3). I undersökningen deltar 44 länder. Det är cigarettrökning (tobak), elektroniska cigaretter, alkohol, berusning och cannabis som undersökningen omfattar. Därtill kommer kön, ålder och social ojämlikhet och förändring över tid.

En oroväckande trend är att framför allt den äldre gruppen flickor ökar sin alkoholkonsumtion och berusningsdrickande medan motsatsen gäller för pojkar. Skillnaden mellan pojkars och flickors alkoholkonsumtion blir allt mindre. Denna utveckling ses i de flesta av de i studien deltagande länderna.

När det gäller cannabis är detta den enda substans som är konstant högre för pojkar såväl under den aktuella undersökningsperioden som i ett livstidsperspektiv.

De viktigaste resultaten (jämförelse mellan 2018 och 2022)

Cigaretter. En nedgång ses mellan 2018 och 2022, framför allt i de yngre åldersgrupperna, men även bland 15-års pojkar.

E-cigaretter (vaping). Denna drog var 2022 populärare bland tonåringarna än den vanliga tobaksrökningen.

Alkohol. En klar minskning ses bland pojkar, speciellt i 15-årsgruppen. För flickgrupperna ses en ökning i alla tre åldersgrupperna. Totalt bland såväl pojkar som flickor är skillnaderna mellan åldersgrupperna små.

Cannabis. Det ses en diskret minskning i 15-årsgrupperna. Totalt rapporterade 6 procent av 15-åringarna att de använt cannabis någon gång under den senaste månaden

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/376573/9789289060936-eng.pdf>

¹⁾Centralasien: Kasachstan, Kirgistan, Usbekistan, Tadschikistan und Turkmenistan.